

Toelichting op Wijzigingsverordening ViO 2024

ALGEMEEN

Inleiding

De Wijzigingsverordening ViO 2024 wijzigt de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). Het gaat om de volgende wijziging:

- het toevoegen van de definitie beursgenoteerde onderneming.

Met ingang van 15 december 2024 zal IESBA de Code of Ethics wijzigen. IESBA heeft deze wijzigingen aangekondigd in een pronouncement: Final Pronouncement Listed Entity and Public Interest Entity van april 2022. IESBA heeft deze pronouncement uitgebracht in reactie op vragen van wereldwijde stakeholders (toezichthouders en gebruikers) om de onafhankelijkheidsbepalingen aan te scherpen en deze duidelijker te maken. De NBA ondersteunt de door IESBA voorgestelde verduidelijkingen en aanscherpingen en heeft zich daarnaast, als lid van IFAC, gecommitteerd om de IESBA-normen te implementeren. Daarbij houdt de NBA vast aan de volgende uitgangspunten. Normen en guidance in de Code of Ethics worden geïmplementeerd volgens de Nederlandse wetgevingssystematiek en de regels die hier gelden voor het schrijven van regelgeving (dit wil zeggen; normen horen in de ViO en guidance hoort in de Toelichting bij de ViO samenhangende met het betreffende artikel of in een NBA-handreiking). Daarbij wordt de bestaande structuur van de ViO gehandhaafd.

In de meeste gevallen zal het vrij eenvoudig zijn om te bepalen of wordt voldaan aan de definitie. Daar waar dat niet direct duidelijk is, kunnen accountants alle elementen uit de definitie (onderneming, notering, uitgegeven effect en toegelaten handelsplatform) per element toetsen. Hierbij kan de informatie uit een prospectus of soortgelijk informatiedocument behulpzaam zijn. Ook kan de accountant overwegen juridisch advies in te winnen.

ARTIKELSGEWIJS

Deze wijzigingsverordening bestaat uit vier artikelen die de ViO wijzigen. In artikel IV staat de aanbevolen citeertitel van deze wijzigingsverordening.

Artikel I

A

Definitie beursgenoteerde onderneming

In de huidige ViO is het PIE-begrip (Public Interest Entity) zoals door IESBA genoemd, geïmplementeerd mede vanuit de Auditrichtlijn en de Wta met daaraan toegevoegd beursgenoteerd niet-oob. Het begrip en de definitie van 'listed entities' is met de wijziging in de Code of Ethics komen te vervallen en hiervoor in de plaats is de term 'Public Traded Entity' (PTE) gekomen. Met dit nieuwe begrip PTE opent IESBA de mogelijkheid van een verruiming. Er kunnen nu meer organisaties vallen onder deze definitie. De definitie van PTE in de Code of Ethics luidt als volgt:

An entity that issues financial instruments that are transferrable and traded through a publicly accessible market mechanism, including through listing on a stock exchange. A listed entity as defined by relevant securities law or regulation is an example of a publicly traded entity.

Van het begrip 'beursgenoteerde ondernemingen' zoals opgenomen in de ViO is momenteel geen definitie gegeven in de ViO. De NBA stelt voor om een definitie van 'beursgenoteerde onderneming' op te nemen in de ViO (art. 1 ViO).

De definitie van de ViO gaat om entiteiten waarvan de effecten verhandeld worden op een platform dat objectief is vast te stellen en toetsbaar is. Onder de beursgenoteerde ondernemingen vallen ook

de beursgenoteerde organisaties van openbaar belang (oob's). Een handelsplatform kan op grond van wetgeving of op basis van een vergunning zijn ingesteld. Om te bepalen of in Nederland sprake is van een handelsplatform kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de website van de AFM: <https://www.afm.nl/nl-nl/sector/registers/vergunningenregisters/handelsplatformen>. Een toegelaten handelsplatform kunnen we als volgt omschrijven:

Platform dat in de jurisdictie waarin het actief is, handelsactiviteiten mag verrichten ten aanzien van effecten, bijvoorbeeld op grond van een vergunning, vrijstelling of wettelijke bepalingen.

Voor handelsplatformen in de EU valt te denken aan bijvoorbeeld drie soorten gereguleerde handelsplatformen: de gereguleerde markt (RM), de multilaterale handelsfaciliteit (MTF) en de georganiseerde handelsfaciliteit (OTF). Alle drie de handelsplatformen komen voor EER. Voor notering in landen buiten de EER zal deze term afhankelijk van de wet- en regelgeving in een land ingevuld moet worden.

Effecten

In de IESBA 'Basis for Conclusions'² is aangegeven dat IESBA heeft besloten om de term 'financiële instrumenten' niet te definiëren of te steunen op de definitie van de International Accounting Standards Board (IASB) zoals uiteengezet in International Accounting Standard (IAS) 32, 'Presentatie van financiële instrumenten'. IESBA concludeert dat de term ruim moet worden geïnterpreteerd, en mag worden onderworpen aan lokale verfijning. De NBA stelt voor om het begrip effecten te hanteren in de definitie van beursgenoteerde onderneming. Onder effecten worden hier de verhandelbare aandelen en obligaties verstaan. Dit komt overeen met de definitie van effecten zoals deze is opgenomen in de wet op het financieel toezicht (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0020368/>). Een effect kan ook een door de onderneming uitgegeven warrant zijn.

B en C

Dit betreft een technische wijziging. In de wijzigingsverordening 2023 NAS/Fees is de reikwijdte van artikel 25a lid 3 ViO opgerekt van wettelijke controles naar alle assurance-opdrachten. Voorgaande had moeten leiden tot het schrappen van het artikel 25a lid 3 ViO en het invoeren van een nieuw artikel 25b ViO. Dit had in 2023 moeten gebeuren, maar vindt nu plaats in 2024.

Artikel II en III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de wijzigingen in de ViO.

De definitie geldt pas voor assurance-opdrachten die betrekking hebben op verslagperioden die aanvangen op of na 15 december 2025. Hierover is gekozen om accountantsorganisaties en accountantskantoren in de gelegenheid te stellen zich op de nieuwe bepalingen voor te bereiden, bijv. door het doen van aanpassingen in hun systemen.

Artikel IV

Betreft aanbevolen citeertitel.